

**รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2**

นางสาวนฤมล แจ่มกิจ

ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดความต้องการจำเป็น และความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดบุคลากรงบประมาณและความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ตามตัวชี้วัดร้อยละของการจัดกิจกรรมต่างๆ และระดับความเหมาะสมในการประสานและการแก้ปัญหา 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการตามตัวชี้วัดเกี่ยวกับความรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) รวมทั้งความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาตามรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 78 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 33 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) จำนวน 33 คน ครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) จำนวน 5 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบไปด้วย แบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ แบบสังเกต จำนวน 3 ฉบับ รวมจำนวน 11 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิงใช้ t-Test แบบไม่อิสระ สถิติที่ใช้หาค่าความตรงของเครื่องมือใช้สูตร IOC ใช้แอลฟา หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบทดสอบโดยใช้สูตรของครอนบาร์ค และใช้ r หาค่าความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ผลการประเมินพบว่า

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า มีเกณฑ์ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 1.1 ความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก

- 1.2 ความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 2.1 ระดับความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 2.2 ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด
 - 2.3 ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 3. ผลการประเมิน ด้านกระบวนการ พบว่า มีเกณฑ์ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 3.1 ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด
 - 3.2 ความเหมาะสมในการประสานและการแก้ปัญหา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก
 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต
 - 4.1 นักเรียนมีความรู้เรื่องมีวินัย พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องวินัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ($t = 23.13$; $P < .000$) ในระดับมากที่สุด
 - 4.2 นักเรียนมีความรู้เรื่องความมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องความมุ่งมั่นในการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ($t = 13.27$; $P < .000$) ในระดับมากที่สุด
 - 4.3 นักเรียนมีความรู้เรื่องจิตสาธารณะ พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ($t = 11.82$; $P < .000$) ในระดับมากที่สุด
 - 4.4 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง
 - 4.5 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก
 - 4.6 ระดับความพึงพอใจของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด
- ผลการประเมินโครงการ พบว่า ผลการดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ผ่านการประเมินโครงการอยู่ในระดับมาก ซึ่งประเด็นการประเมินทั้ง 4 ด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ โดยประเด็นที่ผ่านมากที่สุดมี 1 ประเด็น คือประเด็นด้านกระบวนการ และอยู่ในระดับมาก 3 ประเด็นคือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านด้านผลผลิต

บทนำ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ เป็นหลักที่ควร เร่งรัดปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนของชาติไทย ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียน เพื่อผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา ในการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:1-2)

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น คุณลักษณะอันพึงประสงค์จะสอดคล้องกับการพัฒนาความมีวินัย ความมุ่งมั่นในการทำงานและความมีจิตสาธารณะ ดังนั้นการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในสถาบันการศึกษา นับได้ว่าเป็นหลักการที่สอดคล้องด้วยเหตุผลเป็นพลังที่ปลูกเร้าบำรุงคน ให้มีคุณภาพในการเป็นสมาชิกของสังคมที่ดีมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ของมนุษยชน ธรรมเป็นแห่งความจริงที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติไม่ว่าในสถาบันการศึกษาใดก็ตาม การเปลี่ยนแปลง ทั้งหลายที่สอดคล้องเหตุและผล ย่อมอยู่ภายในห้วงและเกณฑ์แห่งธรรมทั้งสิ้น สิ่งทั้งหลายอัน เป็นองค์ประกอบของกระบวนการชีวิตจึงอยู่อย่างสัมพันธ์กันและสมดุลกัน

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Piaget (1965:112) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางสติปัญญาของมนุษย์ เป็นนักจิตวิทยาคนแรกที่บุกเบิกความคิดทางพัฒนาการจริยธรรมจากการรู้ การเข้าใจสังคม จริยธรรมเป็นกระบวนการเรียนรู้ระหว่างความรู้ ความรู้สึก และการสร้าง ความหมายทางจริยธรรมสำหรับเด็กมี 3 ประการ คือ หน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมใดก็ตามที่ แสดงถึงความเชื่อฟัง และปฏิบัติตามเกณฑ์ หรือเป็นแต่คำสั่งสอนของผู้ใหญ่เป็นของดีลายลักษณ์อักษร หมายถึง พฤติกรรมทางจริยธรรม สิ่งที่เราเป็นตัวอักษรมากกว่าความเชื่อที่เป็นนามธรรม และความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบพฤติกรรมในลักษณะของปรนัยจะลดน้อยลง โดยมี ความผูกผันกับระดับอายุของเด็ก สอดคล้องกับ Kohlberg (1976: 32-34) ได้ศึกษาวิจัย พัฒนาการทางจริยธรรม จริยธรรมเป็นความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง และเกิดขึ้นจากขบวนการทางความคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญาพัฒนาการทางจริยธรรม เป็นผลจากการพัฒนาการของโครงสร้างทางความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมส่วนมาก การพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กจะไม่ถึงขั้นสูงสุดในอายุ 10 ปี แต่จะมีการพัฒนาขึ้นอีกหลายขั้นจากอายุ 11-25 ปี การใช้เหตุผลเพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่ง จะแสดง ให้เห็นถึงความเจริญของจิตใจของบุคคล การใช้เหตุผล เชิงจริยธรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้งยากแก่การเข้าใจ

ยิ่งขึ้นตามลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญา สอดคล้องกับแนวคิดของบุปผา หันทยุง (2554: 5) กล่าวว่า การปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรม และการเสริมสร้างควมมีวินัยแก่คนในชาติ เพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่บ้านเมืองนั้นควรเริ่มต้นที่เด็กมีวินัยที่ดี

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาต้องนำกรอบแนวคิด หลักสูตร จุดหมาย และโครงสร้างที่สำคัญนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานและประกอบอาชีพได้ตามสมควรแก่วัยและความสามารถ นโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดีและมีความสุข โดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบัน การศึกษา เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพสูง นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบโดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดมอม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 - 2579 แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงนโยบาย

ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 - 26 กรกฎาคม 2562 และ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ
ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะหน่วยงานในระดับโรงเรียนจึงเป็นสถาบันหนึ่ง
ของสังคมที่มีหน้าที่ให้การศึกษอบรม เป็นแกนนำในการปลูกฝังระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอบรบบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในสังคม สำหรับการ
การเป็นผู้ใหญ่ที่มีวินัยในภายหน้า โดยได้รับความร่วมมือจากครูผู้สอนในทุกรายวิชาและ การเอาใจใส่
ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการฝึกอบรบให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยจะต้องอาศัย การชี้แจง
และตกลงด้วยเหตุผล ซึ่งนักเรียนยอมรับข้อตกลงเหล่านั้น ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียน ไม่ยอมรับ
และเห็นเป็นการบังคับ นักเรียนอาจจะฝ่าฝืนระเบียบวินัยได้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัย
ในการพัฒนาตนคนและคนที่พัฒนาแล้วย่อมจะเป็นพื้นฐานที่จะพัฒนาทุกสิ่งทุกอย่างให้เจริญก้าวหน้า
(นัฐพล นพแก้ว, 2550:3)

วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านจริยธรรมคุณธรรม
การประพฤติที่ดีส่งผลให้ชุมชน สังคม และประเทศชาติมีการพัฒนาไปในทางที่ดี และมีคุณภาพ
ชุมชน สังคม และประเทศชาติใดก็ตามที่มีบุคคลที่ไร้ระเบียบวินัย ไม่มีความรับผิดชอบ ชุมชน สังคม
หรือแม้แต่ประเทศชาติก็จะพบกับวิกฤตการณ์และไม่ประสบความสำเร็จถึงวัตถุประสงค์ วินัยเป็นสิ่งที่
สำคัญที่เกิดขึ้นได้จากทั้งตนเองและการฝึกฝนปลูกฝัง ควรจะต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ครอบครัว ชุมชน
และวิถีชีวิตในสังคมมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องและมีอิทธิพลที่สำคัญในการปลูกฝังและพัฒนาวินัยของ
เด็ก บิดามารดา และครูบาอาจารย์เป็นบุคคลที่สำคัญที่สร้างให้เด็ก เป็นผู้ที่มีวินัยและเป็นสมาชิกที่ดี
ของสังคม (พวงผกา แซ่ตัน, 2554:22)

ความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบ
ในการทำงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะสำคัญนี้
หากเกิดขึ้นในผู้เรียนแล้วจะส่งผลดีและนำพาเขาให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการเรียนและ
การดำเนินชีวิตประจำวันได้ต่อไป คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านของความมุ่งมั่นในการทำงานถือเป็น
ส่วนสำคัญข้อหนึ่งในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เนื่องจากความมุ่งมั่นในการทำงาน
ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสิ่งที่แสดงถึง พฤติกรรมของนักเรียนในด้านของความตั้งใจปฏิบัติ
หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน
เป็นคุณลักษณะที่นักเรียนควรจะมี ซึ่งมีตัวชี้วัดพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงาน ได้แก่
(1) การตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วย

ตนเอง (2) ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ได้แก่ ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ และชื่นชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนั้นถ้านักเรียนมีพฤติกรรมความมุ่งมั่นในการทำงานจะส่งผลให้นักเรียนสามารถเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินชีวิตของตนได้อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552:46) ได้ให้ความหมายของจิตสาธารณะว่าคือ คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน พร้อมทั้งระบุพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงจิตสาธารณะไว้ การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงานด้วยความเต็มใจอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาด้วยความสมัครใจแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่นๆ ช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม เช่น ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้นการปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายใน "จิตสาธารณะ" เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกให้คนรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนานักเรียนเต็มตามศักยภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมอันพึงประสงค์ จากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ภายในสถานศึกษาพบว่าผลการประเมินนักเรียนภายในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความมีวินัย ในเรื่องการเข้าแถว การเดินที่เป็นระเบียบ ความมุ่งมั่นในการทำงาน เช่น ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทั้งในเวลาเรียน การบ้าน รวมทั้งนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมขาดจิตสำนึกสาธารณะ เช่น การไม่เก็บขยะที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้ทิ้ง ไม่ช่วยดูแลรักษาความสะอาดภายในห้องเรียนหากไม่ใช้เวรรับผิดชอบของตนเอง หากทางสถานศึกษาไม่ดำเนินการแก้ไขหรือจัดกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนเหล่านี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดความมีวินัย ความมุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ ทักษะการทำงานเป็นทีมเป็น

ทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ในการดำรงชีวิตและทำงานให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ

ด้วยการประเมินผลมีบทบาทสำคัญในการตัดสินคุณค่าของวิธีการและการบรรลุถึงความสำเร็จของการดำเนินงาน ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นประโยชน์ที่สำคัญยิ่งของการประเมินอันจะนำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ดังที่ Stufflebeam (1971) ได้กล่าวว่า “การประเมินเป็นกระบวนการกำจัดข้อมูลที่ต้องการ และทำการรวบรวมข้อมูล อันเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกต่างๆ ที่ให้ผลดีสำหรับการตัดสินใจ” นอกจากนี้การประเมินโครงการยังได้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินคุณค่าของโครงการและข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงโครงการอีกด้วย จากเหตุผลดังกล่าวผู้ประเมินในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ซึ่งทำหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตลอดจนบุคลากรในโรงเรียน จึงมีความประสงค์ที่จะประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะที่ดำเนินการในปีการศึกษา 2563 โดยใช้รูปแบบจำลองชิปปี้ในการประเมินครบทุกชั้นตอน (CIPP Model) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ซึ่งจะนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานและโครงการความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมต่างๆ ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานประเมินความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกิจกรรมที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัย จะดำเนินงานในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานต่อไป อีกทั้งให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมิน

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการตามตัวชี้วัดความต้องการจำเป็น และความเป็นไปได้ของโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร)
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการตามตัวชี้วัดบุคลากร งบประมาณและความเหมาะสมของโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร)
3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ตามตัวชี้วัดร้อยละของการจัดกิจกรรมต่างๆ และระดับความเหมาะสมในการประสานและการแก้ปัญหา
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการตามตัวชี้วัดเกี่ยวกับความรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ

ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) รวมทั้งความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา

ขอบเขตของการประเมิน

การประเมินโครงการในครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร จำนวน 86 คน ประกอบด้วย ครู นักเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 78 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 33 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) จำนวน 33 คน ครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) จำนวน 5 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรตามตารางขอบเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)

ประเด็นการประเมิน

ประเด็นการประเมิน มี 4 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านบริบท (Contexts) ประกอบด้วย
 - 1.1 ระดับความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ
 - 1.2 ระดับความต้องการความเป็นไปได้ของโครงการ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประกอบด้วย
 - 2.1 ระดับความเหมาะสมของบุคลากร
 - 2.2 ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ
 - 2.3 ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม
3. ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย
 - 3.1 ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ
 - 3.2 ความเหมาะสมในการแก้ปัญหา
4. ด้านผลผลิต (Product) ประกอบด้วย
 - 4.1 นักเรียนมีความรู้เรื่องมีวินัย
 - 4.2 นักเรียนมีความรู้เรื่องความมุ่งมั่นในการทำงาน
 - 4.3 นักเรียนมีความรู้เรื่องมีจิตสาธารณะ

4.4 นักเรียนมีวินัย

4.5 นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

4.6 นักเรียนมีจิตสาธารณะ

4.7 ความพึงพอใจของนักเรียน

4.8 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง

4.9 ความพึงพอใจของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดการประเมินโครงการ

ในการประเมินครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินซิปป์ (CIPP Model)

1. ด้านบริบท (Contexts)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
3. ด้านกระบวนการ (Process)
4. ด้านผลผลิต (Product)

ผู้ประเมินได้จัดทำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
บริบท	ระดับความต้องการจำเป็น	$\bar{X} \geq 3.50$ จาก มาตร 5 ระดับ	ครูและ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.
	ระดับความเป็นไปได้	$\bar{X} \geq 3.50$ จาก มาตร 5 ระดับ	ครูและ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.
ปัจจัยนำเข้า	ระดับความเหมาะสมของบุคลากร	$\bar{X} \geq 3.50$ จากมาตร 5 ระดับ	ครูและ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.
	ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ	$\bar{X} \geq 3.50$ จาก มาตร 5 ระดับ	ครูและ คณะกรรมการ	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ประเด็น	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ปัจจัยนำเข้า	ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม	$\bar{X} \geq 3.50$ จากมาตร 5 ระดับ	ครูและคณะกรรมการ	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.
กระบวนการ	ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ	$\geq 80\%$ ของกิจกรรมตามแผนหรือ 8 ครั้งจาก 10 ครั้ง	ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสัมภาษณ์	%
	ความเหมาะสมในการประสานและการแก้ปัญหา	$\bar{X} \geq 3.50$ จากมาตร 5 ระดับ	ผู้รับผิดชอบโครงการ	แบบสัมภาษณ์	\bar{X} ,S.D.
ผลผลิต	นักเรียนมีความรู้เรื่องมีวินัย	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่.05	นักเรียน	แบบทดสอบ	t-Test
	นักเรียนมีความรู้เรื่องความมุ่งมั่นในการทำงาน	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่.05	นักเรียน	แบบทดสอบ	t-Test
	นักเรียนมีความรู้เรื่องมีจิตสาธารณะ	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่.05	นักเรียน	แบบทดสอบ	t-Test
	นักเรียนมีวินัย	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่.05	นักเรียน	แบบสังเกต	t-Test
	นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่.05	นักเรียน	แบบสังเกต	t-Test
	นักเรียนมีจิตสาธารณะ	เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่.05	นักเรียน	แบบสังเกต	t-Test
	ระดับความพึงพอใจของนักเรียน	$\bar{X} \geq 4.00$ จากมาตร 5 ระดับ	นักเรียน	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.
	ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง	$\bar{X} \geq 4.00$ จากมาตร 5 ระดับ	ผู้ปกครอง	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.
	ระดับความพึงพอใจของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา	$\bar{X} \geq 3.50$ จากมาตร 5 ระดับ	คณะกรรมการสถานศึกษาและครู	แบบสอบถาม	\bar{X} ,S.D.

นิยามศัพท์เฉพาะ

รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้ประเมินได้กำหนดนิยามศัพท์เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ไว้ดังนี้

1. โครงการ หมายถึง โครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร)

2. การประเมิน หมายถึง การหาข้อมูลสารสนเทศของโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงการทุกขั้นตอนด้วยรูปแบบ CIPP ใน 4 ประเด็น ได้แก่ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

3. บริบท หมายถึง ระดับความต้องการจำเป็น และระดับความเป็นไปได้ของโครงการ

3.1 ระดับความต้องการจำเป็น หมายถึง ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและครูสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวัง และปัจจัยเบื้องต้นสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน จากข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ

3.2 ระดับความเป็นไปได้ หมายถึง ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกิจกรรม ความชัดเจนของขั้นตอนวิธีการดำเนินงานที่นำไปสู่การปฏิบัติ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงาน ความเป็นไปได้ของกระบวนการการวัดผลและประเมินผลและการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง จากข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นจำนวน 10 ข้อ

4. ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ระดับความเหมาะสมของบุคลากร และระดับความเหมาะสมของงบประมาณ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเองจำนวน 30 ข้อ

4.1 ระดับความเหมาะสมของบุคลากร หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ ประกอบไปด้วย ครู/ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของครู/บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ และการเตรียมความพร้อมแก่ครู/บุคลากร ก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเองจำนวน 10 ข้อ

4.2 ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ หมายถึง กิจกรรมมีการใช้งบประมาณเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาความมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเองจำนวน 10 ข้อ

4.3 ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม หมายถึง กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาความมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเองจำนวน 10 ข้อ

5. กระบวนการ หมายถึง ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ และความเหมาะสมในการแก้ปัญหา จากข้อคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครู ซึ่งวัดได้จากแบบสัมภาษณ์ตามชนิดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเอง จำนวน 20 ข้อ

5.1 ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ หมายถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ ในปีการศึกษา 2563 ซึ่งวัดได้จากแบบสัมภาษณ์ในการดำเนินกิจกรรม จำนวน 10 กิจกรรม และแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด

5.2 ความเหมาะสมในการประเมิน หมายถึง ในระหว่างจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ ในปีการศึกษา 2563 มีการประเมินที่เหมาะสม ซึ่งวัดได้จากแบบสัมภาษณ์ ชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเองจำนวน 10 ข้อ

6. ผลผลิต หมายถึง นักเรียนที่มีความรู้เรื่องมีวินัย ความมุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูในการเข้าร่วมโครงการ

6.1 นักเรียนมีความรู้เรื่องวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ หมายถึง นักเรียนมีความรู้เรื่องวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ ในปีการศึกษา 2563 เปรียบเทียบก่อนเริ่มโครงการและสิ้นสุดโครงการ วัดได้จาก แบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ

6.2 วินัย หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกเกี่ยวกับการประพฤติตนตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้บุคคลใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องและเหมาะสมตาม ข้อตกลง ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ย่อมนำมาซึ่งความสงบ สุข ในชีวิตของตน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมและประเทศชาติ ในปีการศึกษา 2563 เปรียบเทียบก่อนเริ่มโครงการและสิ้นสุดโครงการ ซึ่งวัดจากแบบสังเกตชนิดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.3 มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกเกี่ยวกับคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่การงานด้วยความพยายามอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ในปีการศึกษา 2563 เปรียบเทียบก่อนเริ่มโครงการและสิ้นสุดโครงการ ซึ่งวัดจากแบบสังเกตชนิดมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.4 จิตสาธารณะ หมายถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่า หรือการให้คุณค่าแก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่ง สาธารณะ ที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของ หรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน สามารถสังเกตได้จากความรู้สึกลึกซึ้ง หรือพฤติกรรมแสดงออกให้เห็นในรูปแบบของการพยายามช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักแบ่งปัน ไม่ก้าวร้าวและปิดกั้นสิทธิของผู้อื่นรักษาและถนอมทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมในปีการศึกษา 2563 เปรียบเทียบก่อนเริ่มโครงการและสิ้นสุดโครงการ ซึ่งวัดจากแบบแบบสังเกตชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.5 ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ระดับความรู้สึที่ดีของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการเกี่ยวกับบุคลากรครู การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความรู้ที่ได้รับจากครู อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ สถานที่จัดกิจกรรม ระยะเวลาของการจัดกิจกรรม ผลที่นักเรียนได้รับ วัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.6 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับความรู้สึที่ดีของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ การที่นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น วัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ

6.7 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ระดับคามรู้สึกของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อโครงการในด้านต่างๆ เช่น การชี้แจงประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ การติดต่อประสานงานให้ความช่วยเหลือความเหมาะสมของกิจกรรมในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของเวลาสถานที่ในการดำเนินโครงการ ประโยชน์และการนำไปใช้ของนักเรียนที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะของนักเรียนในภาพรวม การได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองและชุมชน การให้การสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงาน เป็นต้น ได้จาก แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

6.8 ความพึงพอใจของครู หมายถึง ระดับคามรู้สึกของครูที่มีต่อการดำเนินโครงการเกี่ยวกับ สถานที่จัดกิจกรรม ระยะเวลาของการจัดกิจกรรม อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ เป็นต้น วัดได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

7. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) หมายถึง โรงเรียนระดับประถมศึกษา เปิดสอนในระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

วิธีดำเนินการประเมิน

รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้กำหนดลำดับขั้นตอนวิธีการดำเนินการประเมิน เพื่อให้การประเมินเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนการประเมินโครงการ

การดำเนินการประเมินครั้งนี้ มีขั้นตอน ดังภาพที่ 3.1

จากภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการประเมินในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ ตอนที่หนึ่ง การกำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน ประกอบด้วย แนวทางการประเมิน กรอบแนวคิดการประเมิน ขอบเขตการประเมิน และเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการประเมิน โดยมีสาระโดยสรุปแต่ละขั้นตอนดังนี้

แนวทางการประเมิน

ผู้ประเมินได้ศึกษารายละเอียดของโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) จากเอกสารต่างๆ และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ รวมทั้งศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ เพื่อกำหนดรูปแบบของการประเมินที่เหมาะสมกับโครงการมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อการประเมินถูกต้องตามความเป็นจริง จึงได้เน้นวัดจากข้อเท็จจริงเป็นอันดับแรก ซึ่งรูปแบบที่ผู้ประเมินได้เลือกเพื่อใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ คือ รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model)

กรอบแนวคิดการประเมิน

หลังจากที่ได้ศึกษารายละเอียดของโครงการ แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการประเมิน แล้ว ผู้ประเมินได้กำหนดการประเมิน ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ซึ่งผู้ประเมินได้เลือกใช้แนวทางการประเมิน โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้ เป็นรูปแบบในการประเมินครั้งนี้ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ให้สารสนเทศที่ครอบคลุม และผลการประเมินสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี ในการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินได้กำหนดประเด็นการประเมินไว้ 4 ประเด็น ตามรูปแบบชิปปี้ คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เมื่อได้ประเด็นการประเมินทั้ง 4 ประเด็นแล้ว ได้พิจารณากำหนดตัวชี้วัดหลักของประเด็นการประเมิน ซึ่งกำหนดไว้ทั้งสิ้น ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดประเด็นบริบท 2 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นปัจจัยนำเข้า 3 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นกระบวนการ 2 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดประเด็นผลผลิต 10 ตัวชี้วัด

ผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 สามารถสรุปผลการประเมินโครงการได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า มีเกณฑ์ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 1.1 ความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 1.2 ความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่ามีตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 2.1 ระดับความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 - 2.2 ระดับความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมากที่สุด
 - 2.3 ระดับความเหมาะสมของกิจกรรม พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก
 3. ผลการประเมิน ด้านกระบวนการ พบว่า มีเกณฑ์ตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 2 ตัวชี้วัด ดังนี้
 - 3.1 ร้อยละของกิจกรรมที่ดำเนินการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด
 - 3.2 ความเหมาะสมในการประสานและการแก้ปัญหา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก
 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต
 - 4.1 นักเรียนมีความรู้เรื่องมีวินัย พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องวินัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ในระดับมากที่สุด
 - 4.2 นักเรียนมีความรู้เรื่องความมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องความมุ่งมั่นในการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ในระดับมากที่สุด
 - 4.3 นักเรียนมีความรู้เรื่องจิตสาธารณะ พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ในระดับมากที่สุด
 - 4.4 นักเรียนมีวินัย พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความรู้เรื่องวินัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ในระดับมากที่สุด
 - 4.5 นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ในระดับมากที่สุด
 - 4.6 นักเรียนมีจิตสาธารณะ พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการแล้วนักเรียนมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000 ในระดับมากที่สุด
 - 4.7 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง
 - 4.8 ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก
 - 4.9 ระดับความพึงพอใจของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมากที่สุด
- ผลการประเมินโครงการ พบว่า ผลการดำเนินการโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) ผ่านการประเมินโครงการอยู่ในระดับมาก ซึ่งประเด็นการประเมินทั้ง 4 ด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ โดยประเด็นที่ผ่านมากที่สุด

มี 1 ประเด็น คือประเด็นด้านกระบวนการ และอยู่ในระดับมาก 3 ประเด็นคือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านด้านผลผลิต

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง รายงานผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผลการประเมินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงควรนำแนวทางการดำเนินงานเผยแพร่แก่โรงเรียนอื่นๆ

2. ประเด็นปัจจัยนำเข้า ตามตัวชี้วัดระดับความเหมาะสมของงบประมาณ รายชื่อการจัดสรรงบประมาณเพียงพอและเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ควรจัดสรรงบประมาณให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไป

1. ควรทำการประเมินเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการในครั้งต่อไป

2. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบที่เหมาะสมต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓ (วัดบางไทร) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในมุมมองอื่นๆ ที่นำมาพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. ควรมีการประเมินเชิงสาเหตุ เพื่อจะได้ทราบถึงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อโครงการ ซึ่งสามารถนำไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาโครงการได้ตรงตามสาเหตุ ปัญหาของการประเมินต่อไป

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551 ข). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551 ก). **ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551. ราชกิจจานุเบกษา.**
- พวงผกา แซ่ตัน. (2554). **การศึกษาวินัยนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังจันทร์ วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิษณุ พองศรี. (2551). **เทคนิควิธีการประเมินโครงการ.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร พรอพเพอร์ตีพรินท์ จำกัด
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.** พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- Kohlberg, L. (1976). **Development of moral character and moral ideology.** n.p.
- Piaget, J. (1965). **The moral judgement of the child.** NY: The Free Press.